

Sesijas dokuments

A9-0285/2023

10.10.2023

*****I**

ZIŅOJUMS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību
(COM(2022)0732 – C9-0431/2022 – 2022/0426(COD))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja
Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

(Kopīgā komiteju procedūra — Reglamenta 58. pants)

Referentes: *Malin Björk, Eugenia Rodríguez Palop*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
- *** Piekrišanas procedūra
- ***I Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
- ***II Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
- ***III Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

Grozījumi akta projektā

Parlamenta grozījumi, kas sagatavoti divās slejās

Svītrotās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā*** kreisajā slejā. Aizstātās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā*** abās slejās. Jauno tekstu iezīmē ***treknā slīprakstā*** labajā slejā.

Pirms katra grozījuma ievietotā informācijas bloka pirmā un otrā rinda norāda uz attiecīgo teksta daļu izskatāmajā akta projektā. Ja grozījums attiecas uz spēkā esošu aktu, ko paredzēts grozīt ar akta projektu, informācijas blokā papildus iekļauj trešo un ceturto rindu, kurās attiecīgi norāda spēkā esošo aktu un atbilstīgo teksta vienību tajā.

Parlamenta grozījumi, kas sagatavoti kā konsolidēts teksts.

Jaunās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā***. Svītrotās teksta daļas iezīmē ar simbolu ■ vai pārsvītro. Aizstātās teksta daļas iezīmē, ierakstot jauno tekstu ***treknā slīprakstā*** un izdzēšot vai pārsvītrojot aizstāto tekstu.

Tas neattiecas uz tīri tehniska rakstura grozījumiem, kurus izdara attiecīgie dienesti, gatavojot galīgo tekstu. Tie netiek iezīmēti.

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	5
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA	29
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA.....	31

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību (COM(2022)0732 – C9-0431/2022 – 2022/0426(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2022)0732),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu, 82. panta 2. punktu un 83. panta 1. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0431/2022),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2023. gada 27. aprīļa atzinumu¹,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas kopīgās apspriedes, kas rīkotas saskaņā ar Reglamenta 58. pantu,
 - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas ziņojumu (A9-0285/2023),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 3. uzdod priekšsēdētājam Parlamentam nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

¹ OV C 228, 29.6.2023., 108. lpp.

Grozījums Nr. 1

EIROPAS PARLAMENTA GROZĪJUMI*

Komisijas priekšlikumā

#2022/0426 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVAI,

ar ko groza Direktīvu 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, un jo īpaši tā 82. panta 2. punktu un 83. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

[ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²⁷,]

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

(1) Cilvēku tirdzniecība ir smags noziegums, kas bieži tiek veikts organizētās noziedzības satvarā, un tā ir rupjš pamattiesību pārkāpums, ko nepārprotami aizliedz Eiropas Savienības Pamattiesību harta. Cilvēku tirdzniecības novēršana un apkarošana, ***visu tajā cietušo personu tiesību ievērošana, aizsardzība un veicināšana un atbalsts tām neatkarīgi no izcelsmes valsts*** joprojām ir Savienības ***prioritāte*** un ***juridisks dalībvalstu pienākums***.

(1a) ***Cilvēku tirdzniecībai ir dažādi pamatcēloņi. Nabadzība, konflikts, nevienlīdzība, dzimumbalsfīta vardarbība, reālu nodarbinātības iespēju vai sociālā atbalsta neesība, humanitāra krīze un diskriminācija ir vieni no galvenajiem faktoriem, kuru dēļ cilvēki, it sevišķi sievietes, bērni un marginalizēto grupu locekļi, ir mazāk pasargāti pret cilvēku tirdzniecību.***

* Grozījumi: jaunais vai grozītais teksts ir norādīts treknā slīprakstā; svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu ■ .

² OV C (...), (...),

(...) lpp. ²⁷ OV

C (...), (...), (...) lpp.

- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/36/ES³ ir galvenais Savienības tiesību instruments cilvēku tirdzniecības novēršanai un apkarošanai un šādos noziegumos cietušo aizsardzībai. Minētā direktīva nosaka visaptverošu regulējumu attiecībā uz cilvēku tirdzniecības novēršanu, nosakot minimālos noteikumus noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai. Tajā iekļauti arī kopīgi noteikumi, ar ko stiprinātu **palīdzību**, novēršanu un **visu** cietušo aizsardzību, ņemot vērā dzimumu, **invaliditātes un bērnu perspektīvas un jo īpaši ņemot vērā nepavadītu bērnu un bērnu, kam nav vecāku aprūpes, vajadzības**.
- (2a) **Ir arī jāpieņem intersekcionāla pieeja visiem pasākumiem, kuru mērķis ir novērst un apkarot cilvēku tirdzniecību, kā arī sniegt palīdzību, atbalstu un aizsardzību cietušajiem, vienlaikus ņemot vērā viņu īpašās vajadzības.**
- (3) ES Stratēģijā cilvēku tirdzniecības apkarošanai 2021.–2025. gadā⁴ ir noteikta rīcībpolitiska reakcija, kurā izmantota visaptveroša daudzdisciplīnu pieeja, sākot ar novēršanu un cietušo aizsardzību un beidzot ar cilvēku tirgotāju apsūdzēšanu un notiesāšanu. Tajā ietilpst vairāki pasākumi, kas jāīsteno, cieši iesaistot pilsoniskās sabiedrības organizācijas. Tomēr, lai ņemtu vērā mainīgās tendences cilvēku tirdzniecības jomā un novērstu Komisijas, **ekspertu un šīs jomas pilsoniskās sabiedrības organizāciju** konstatētās nepilnības, kā arī turpinātu pastiprināt centienus cīņā pret šo noziegumu, ir nepieciešams grozīt Direktīvu 2011/36/ES. Konstatētie draudi un tendences, kuru dēļ jāpieņem jauni noteikumi, sevišķi attiecas uz cilvēku tirgotāju darbības veidiem, ieskaitot ar cilvēku tirdzniecību saistītu nodarījumu veikšanu vai veicināšanu ar informācijas un sakaru tehnoloģijām. Konstatētās nepilnības krimināltiesiskajā reakcijā, kuru dēļ jāpielāgo tiesiskais regulējums, attiecas uz nodarījumiem, kas saistīti ar cilvēku tirdzniecību un veikti juridisku personu interesēs, uz datu vākšanas sistēmu, **sadarbību un koordināciju starp dalībvalstīm, kā arī** uz valsts sistēmām, kuru mērķis ir agrīni **atklāt un** identificēt cilvēku tirdzniecībā cietušos un sniegt viņiem **specializētu** palīdzību un atbalstu.
- (4) Lai cīnītos pret tādu nodarījumu skaita un relevantuma pastāvīgo pieaugumu, kas saistīti ar cilvēku tirdzniecību un izdarīti nevis seksuālai izmantošanai vai darbaspēka ekspluatācijai, bet citos nolūkos, ir nepieciešams direktīvā skaidri uzskaitītajos ekspluatācijas veidos iekļaut piespiedu laulības, nelikumīgu adopciju, **surrogāciju reproduktīvās ekspluatācijas nolūkā un bērnu ekspluatāciju aprūpes un citās slēgtā tipa iestādēs**, kā arī nodrošināt, ka dalībvalstis savās tiesību sistēmās iekļauj cik iespējams plašu ekspluatācijas veidu klāstu, ciktāl tie atbilst cilvēku tirdzniecības pamatelementiem. **Turklāt bērni ir uzskatāmi par vienu no vismazāk pasargātajām grupām, pret ko vēršas organizētās noziedzības grupējumi, kuri iesaistīti cilvēku tirdzniecībā. Noziedzīgi grupējumi bērnus bieži vien izmanto, vervējot dalībai organizētās noziedzības grupējumos un pēcākai noziedzīgu darbību izdarīšanai. Lai pret šo arvien lielāko parādību vērstos, ir būtiski dalībvalstīm nodrošināt, ka bērnu**

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/36/ES (2011. gada 5. aprīlis) par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI ([OVL 101](#), 15.4.2011., 1.–11. lpp.).

⁴ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par ES Stratēģiju cilvēku tirdzniecības apkarošanai 2021.–2025. gadā ([COM\(2021\) 171 final](#), 14.4.2021.).

vervēšana noziedzīgu darbību veikšanai vai dalībai tajās ir šajā direktīvā definētās ekspluatācijas veids.

- (4a) *Bērni, kas ievietoti aprūpes un slēgta tipa iestādēs, ir grupa, kas ir īpaši nepasargāta pret cilvēku tirdzniecību. Viņi šajās iestādēs var būt ievietoti vai tikt turēti ekspluatācijas un peļņas nolūkos vai tikt pārdoti cilvēku tirdzniecībā ievietošanas laikā un pēc tās. Šī nepasargātība saglabājas, kad, sasnieguši pilngadību, viņi šādas iestādes pamet.*
- (4b) *Lai dalībvalstis pildītu savu primāro pienākumu ievērot, aizsargāt un veicināt uz visu cilvēku tirdzniecībā cietušo personu tiesības neatkarīgi no viņu izcelsmes valsts, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka to tiesību aktos ir iekļauts pienācīgas rūpības standarts līdztekus valsts atbildības principam, apliecinot, ka cietušajiem kā tiesību subjektiem ir centrāla nozīme. Dalībvalstīm būtu arī jānodrošina, ka valsts regulējumi cilvēku tirdzniecības novēršanai un apkarošanai palīdz izskaust visu veidu diskrimināciju dzimuma, dzimtes, rases, etniskās izcelsmes, invaliditātes, vecuma, seksuālās orientācijas, dzimtiskās identitātes, dzimtes izpausmes un dzimumpazīmju vai šo elementu kombinācijas dēļ. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka valsts regulējums tiek īstenots tā, ka tas cietušos neietekmē negatīvi.*
- (5) Arvien vairāk nodarījumu, kas saistīti ar cilvēku tirdzniecību, tiek izdarīti vai veicināti, izmantojot informācijas vai sakaru tehnoloģijas, *tāpēc strauji pieaug tiešsaistē ekspluatēto cietušo skaits. Tiešsaistes dimensija ir kļuvusi par būtisku cilvēku tirdzniecības daļu, cilvēku tirgotājiem internetu un sociālos medijus cita starpā izmantojot, lai izveidotu vispusīgus cilvēku tirdzniecības tīklus, sazinātos ar citiem cilvēku tirgotājiem, vervētu, reklamētu vai izmantotu cietušos, īstenotu kontroli un organizētu transportēšanu un izmitināšanu.* Internets un sociālie mediji tiek izmantoti arī ekspluatējošu materiālu izplatīšanai. Tāpēc ir svarīgi tiesiskajā regulējumā *visos posmos — no profilakses līdz kriminālvajāšanai — skaidri skatīt cilvēku tirdzniecības tiešsaistes dimensiju un saikni starp tiešsaistes un bezsaistes dimensiju. Lai apkarotu cilvēku tirdzniecību tiešsaistē, pilnībā jāizmanto jau pastāvošie instrumenti, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065⁵.*
- (6) Lai pastiprinātu krimināltiesisko reakciju uz nodarījumiem, kas saistīti ar cilvēku tirdzniecību un izdarīti juridisku personu interesēs, un atturētu no minēto nodarījumu veikšanas, ar samērīgu obligātu pieeju ir nepieciešams pastiprināt sankciju režīmu pret juridiskām personām. Tāpēc Direktīvā 2011/36/ES noteiktais fakultatīvo sankciju režīms tiek aizstāts ar obligātu sankciju režīmu, ko piemēro, ja pie atbildības saskaņā ar 5. panta 1. un 2. punktu tiek saukta juridiska persona.
- (7) Cīņā pret cilvēku tirdzniecību pilnībā jāizmanto pastāvošie instrumenti noziedzīgi iegūtu līdzekļu un nozieguma rīku iesaldēšanas un konfiskācijas jomā, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) XX/YY [*priekšlikums direktīvai par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju*]⁶. ■ Direktīvā 2011/36/ES minēto nodarījumu izdarīšanai *izmanto tie* nozieguma *rīki* un šādos nodarījumos *iegūtie līdzekļi* pēc to

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts) (OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp.).

⁶ COM (2022)245.

iesaldēšanas vai konfiskācijas **būtu prioritāri jāizmanto**, lai atbalstītu palīdzības sniegšanu cietušajiem un viņu aizsardzību, tostarp ar **tiešām kompensācijām** cietušajiem **■**. **Ja iesaldētos un konfiscētos rīkus un līdzekļus nav iespējams izmantot, lai ar tiešām kompensācijām palīdzētu cietušajiem, viņus atbalstītu un aizsargātu, minētie rīki un līdzekļi būtu jāizmanto sociāliem mērķiem, it sevišķi tos piešķirot organizācijām, kuras palīdz un sniedz atbalstu cilvēku tirdzniecībā cietušajiem. Iesaldētajiem un konfiscētajiem aktīviem nevajadzētu būt vienīgajam finansējuma avotam, ko izmantot, lai sniegtu kompensāciju, atbalstu vai palīdzību cietušajiem. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāizveido nacionāls fonds vai līdzīgs instruments cilvēku tirdzniecībā cietušajiem un jāturpina ieguldīt cilvēku tirdzniecības gadījumu izmeklēšanā un kriminālvajāšanā.**

- (7a) **Lai palielinātu koordināciju starp visām struktūrām, kas strādā cilvēku tirdzniecības jomā, un lai pastiprinātu nacionālo rīcībpolitisko reakciju, ir jāieceļ nacionālie cilvēku tirdzniecības apkarošanas koordinatori (NAC). Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka nacionālajiem cilvēku tirdzniecības apkarošanas koordinatoriem tiek piešķirti pietiekami resursi, lai tie varētu rezultatīvi un pienācīgi pildīt savus uzdevumus.**
- (7b) **Stokholmas programmas kontekstā un ar mērķi izstrādāt saliedētu Savienības pieeju cilvēku tirdzniecības apkarošanai, kas vēl vairāk stiprinātu Savienības un dalībvalstu apņēmību un centienus novērst un apkarot cilvēku tirdzniecību, dalībvalstīm būtu jāatvieglo to uzdevumu izpilde, ko veic ES koordinators cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā, koordinējot Savienības reaģēšanu uz cilvēku tirdzniecību un pilnveidojot zināšanas un konstatējumus par dažādiem cilvēku tirdzniecības aspektiem, ieskaitot pētījumus par dzimumdimensiju un bērnu sevišķo nepasargātību, uzlabojot koordināciju un saskaņotību un nepieļaujot centienu dublēšanos starp Savienības iestādēm un aģentūrām, kā arī dalībvalstīm un starptautiskajiem rīcībspēkiem, sniedzot ieguldījumu tādu pastāvošu vai jaunu Savienības rīcībpolitiku un stratēģiju izstrādē, kuras ir relevantas cīņai pret cilvēku tirdzniecību, un sniedzot ziņojumus Savienības iestādēm.**
- (8) **Lai uzlabotu nacionālo novēršanas spēju un nacionālo spēju agrīnā stadijā atklāt un identificēt cietušos un nosūtīt tos uz attiecīgajiem aizsardzības, palīdzības un atbalsta dienestiem, ir nepieciešams ar normatīvajiem un administratīvajiem aktiem dalībvalstīs izveidot nacionālos cietušo nosūtīšanas mehānismus. Oficiālu nacionālo cietušo nosūtīšanas mehānismu izveide un nacionālo koordinācijas punktu iecelšana attiecībā uz dažādiem cilvēku tirdzniecības veidiem ir būtiski pasākumi, ar ko uzlabot pārrobežu sadarbību un nodrošināt agrīnu cietušo atklāšanu, identificēšanu un palīdzības un atbalsta sniegšanu, kompetentajām iestādēm un relevantajām atbalsta organizācijām šo darbu savā starpā koordinējot. Kad cietušie ir bērni, it sevišķi meitenes, mehānismiem būtu jāsniedz atbalsts tādā veidā, kas ir sevišķi pielāgots viņu īpašajām vajadzībām, kā noteikts šajā direktīvā.**
- (8a) **Lai stiprinātu nacionālās spējas cietušo atklāšanas, identificēšanas un nosūtīšanas aspektā, dalībvalstīm būtu arī jāizstrādā nacionālie cilvēku tirdzniecības apkarošanas rīcības plāni. Tām šie plāni būtu regulāri jāizskata un jāatjaunina. Nacionālajos rīcības plānos būtu jāiekļauj vispusīgi pasākumi, tostarp preventīvi, uzraudzības, datu vākšanas, koordinācijas un pienācīgas rūpības pasākumi, ar ko**

nepieļaut atkārtotu pakļaušanu cilvēku tirdzniecībai. Šie plāni dalībvalstīm būtu jāizstrādā un jāatjaunina, apspriežoties ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām.

- (8b) *Cilvēku tirdzniecībā cietušajiem sniegtajai palīdzībai, atbalstam un aizsardzībai nevajadzētu būt atkarīgai no viņu sadarbības kriminālizmeklēšanā, kriminālvajāšanā vai tiesas procesā par nodarījumiem, kas saistīti ar situāciju, kurā viņi ir kā cilvēku tirdzniecībā cietušie, vai no šādu procedūru sekmēm. Cilvēku tirdzniecībā cietušos nevajadzētu aizturēt, apsūdzēt vai saukt pie atbildības par to, ka viņi dalībvalstī nokļuvuši vai uzturas neatbilstīgi, vai par iesaisti nelikumīgās darbībās, un viņus nevajadzētu izslēgt no palīdzības, atbalsta un aizsardzības pasākumiem tāpēc, ka viņi ir nolēmuši nesadarboties ar izmeklēšanas vai kriminālvajāšanas iestādēm.*
- (9) *Lai izveidotu saskanīgu rīcībpolitisko reakciju, kas mazinātu pieprasījumu, un vēl vairāk stiprinātu un saskaņotu krimināltiesiskos pieprasījuma un piedāvājuma samazināšanas centienus visās dalībvalstīs, ir svarīgi noteikt kriminālatbildību par tādu pakalpojumu un darbību izmantošanu, kuri ir ekspluatācijas objekts un kurus sniedz persona, kas cieš ar cilvēku tirdzniecību saistītā nodarījumā. Šā nodarījuma atzīšana par noziedzīgu ir daļa no pieprasījuma samazināšanai izmantotās visaptverošās pieejas, kuras mērķis ir vājināt lielo piedāvājumu un pieprasījumu, kas veicina visu veidu ekspluatāciju, un izskaust pastāvošo nesodāmības kultūru. Nodarījums nebūtu jāattiecina uz klientiem, kuri iegādājas produktus, kas izgatavoti ekspluatējošos darba apstākļos, jo viņi nav pakalpojuma izmantotāji. Šī direktīva šajā sakarā nosaka minimālo tiesisko regulējumu, un dalībvalstis var brīvi pieņemt vai saglabāt stingrākus krimināltiesību noteikumus.*
- (9a) *Centieni noteikt kriminālatbildību par cilvēku tirdzniecībā cietušo personu pakalpojumu apzinātu izmantošanu nav izraisījuši pieprasījuma samazināšanos, un valstis, kas pieņemušas tiesību aktus par šādu pieprasījumu, ir darbojušās rezultatīvi. Lai nepieļautu, ka tiek radīts augsts sliekšnis kriminālvajāšanai un netiek sasniegts direktīvas mērķis samazināt pieprasījumu, kriminālatbildība nebūtu jāattiecina tikai uz seksuālo pakalpojumu izmantošanu, kas notiek, zinot, ka persona ir cilvēku tirdzniecības upure.*
- (9b) *Lai panāktu, ka tiek mazināts pieprasījums, kas veicina cilvēku tirdzniecību, krimināltiesību centieni ir jāapvieno ar citiem pasākumiem. Šādiem pasākumiem būtu jāietver uz cietušajiem vērstas informētības un izpratnes vairošanas kampaņas, apmācība — arī tieši vīriešiem izstrādāta apmācība —, izglītojošas darbības, kas veicina līdztiesību un apkaro seksistiskus stereotipus, rasismu un dzimumbalsstītu vardarbību, kā arī pētījumi, kuri analizē saiknes starp nepasargātības situācijām un pakļautību cilvēku tirdzniecības riskiem.*
- (9c) *Personas ar jebkāda veida invaliditāti, it sevišķi meitenes ar invaliditāti, ir pakļautas lielākam riskam ciest no cilvēku tirdzniecības. Vainīgie pret šādām personām var vērsties tieši tāpēc, ka viņas ir mazāk pasargātas un viņām ir lielāki šķēršļi, kas ierobežo iespējas vērsties tiesu iestādēs. Tā kā dalībvalstis ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām puses, tām, nodrošinot šiem cietušajiem atbalsta pasākumus, būtu jāņem vērā īpašās vajadzības, kas ir cilvēku tirdzniecībā cietušajām personām ar invaliditāti, un jānodrošina, ka*

ierēdņi ir pienācīgi apmācīti, lai varētu palīdzēt cietušajām personām ar invaliditāti draudzīgā veidā. Dalībvalstīm būtu arī jāveic pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka cilvēku tirdzniecībā cietušās personas ar invaliditāti var efektīvi piedalīties tiesvedībā.

- (9d) *Nemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas 1954. gada 28. septembra Konvenciju par bezvalstnieka statusu un Apvienoto Nāciju Organizācijas 1961. gada 30. augusta Konvenciju par apatridisma samazināšanu (“ANO konvencijas par bezvalstniecību”), dalībvalstīm būtu jāņem vērā to bezvalstnieku īpašās vajadzības, kuri ir cilvēku tirdzniecībā cietušie, kā arī jāveic pasākumi, kas vajadzīgi, lai nepieļautu, ka cilvēku tirdzniecībā cietušie kļūst par bezvalstniekiem. Dalībvalstīm būtu jāveic arī pasākumi, kas vajadzīgi, lai noteiktu cilvēku tirdzniecībā cietušo personu identitāti un noteiktu un apstiprinātu viņu pilsonību un pilsonības statusu.*
- (10) Lai varētu pilnībā apzināt cilvēku tirdzniecības apjomu Savienībā, ir būtiski vākt precīzus, *uzticamus*, saskanīgus, *anonimizētus datus*, kas sadalīti vismaz pēc *dzimuma, dzimtes, rases un etniskās izcelsmes, vecuma, sociālekonomiskā stāvokļa, pilsonības, bezvalstniecības un ir salīdzināmi pa dalībvalstīm, ja iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kā arī* savāktos datus un statistiku savlaicīgi publicēt. Sagaidāms, ka prasība dalībvalstīm *sadarbībā ar relevantām Savienības aģentūrām* katru gadu saskaņotā veidā vākt un iesniegt Komisijai statistikas datus par cilvēku tirdzniecību būs nozīmīgs solis ceļā uz to, lai uzlabotu vispārējo izpratni par šo parādību un nodrošinātu datus pamatotu rīcībpolitiku un stratēģiju pieņemšanu. Tā kā ir svarīgi aktuālus statistikas datus iegūt pēc iespējas drīz, pantam par datu vākšanu ir lietderīgi noteikt visagrāko piemērošanas sākuma datumu, kas sakrīt ar šīs direktīvas spēkā stāšanās datumu.
- (10a) *Visām dalībvalstīm būtu jāievēro neizraidīšanas princips, kas aizliedz valstīm nosūtīt vai izvest personas no savas jurisdikcijas vai faktiskas kontroles zonas, ja ir pamats uzskatīt, ka personai pēc atgriešanās draudētu neatgriezenisks kaitējums, tostarp vajāšana, spīdzināšana, slikta izturēšanās vai cits smags cilvēktiesību pārkāpums. Neizraidīšanas princips ir saistošs visām dalībvalstīm saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartu.*
- (10b) *Dalībvalstīm patvēruma procedūrās būtu jāņem vērā to cilvēku tirdzniecībā cietušo personu īpašā nepasargātības situācija, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, arī izmantojot īpašas procesuālās garantijas [un viņu iespējamu izslēgšanu no robežprocedūras pēc individuāla novērtējuma, ko veikušas valsts iestādes saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) XX/YY “Priekšlikums regulai, ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai Savienībā un atceļ Direktīvu 2013/32/ES”], un īpašas uzņemšanas vajadzības saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) XX/YY [Priekšlikums direktīvai par standartu noteikšanu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai].*
- (10c) *Dalībvalstīm būtu īpaši jāraugās, lai cietušie netiktu vēlreiz pakļauti cilvēku tirdzniecībai, kad tās veic nosūtīšanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes*

Regulu ES/XX/YY [priekšlikums regulai par patvēruma un migrācijas pārvaldību un ar ko groza Padomes Direktīvu (EK) 2003/109], it sevišķi, lai nepieļautu, ka cietušie tiek nosūtīti uz valsti, kurā viņi tika ekspluatēti, kad pirmo reizi ieradās, vai kurā atrodas attiecīgie likumpārkāpēji, tādējādi vairāk pakļaujot viņus riskam vēlreiz kļūt par cilvēku tirdzniecības upuri un traumas riskam, un tas darāms, neskarot tiesības uz ģimenes dzīvi.

- (10d) *Ir svarīgi nepieļaut, ka cietušajiem ir jāizvēlas starp patvēruma procedūru un uzturēšanās atļauju saskaņā ar Padomes Direktīvu 2004/81/EK⁷. Dalībvalstīm būtu jānodrošina procedūru komplementaritāte.*
- (10e) *Cilvēku tirdzniecībai cita starpā ir raksturīga nolaupīšana, ieslodzīšana, izvarošana, seksuālā paverdzināšana, piespiedu darbs, orgānu izņemšana, fiziska piekaušana, bads un medicīniskās aprūpes liegšana. Tie ir smagi cilvēktiesību pārkāpumi, kas var būt uzskatāmi par vajāšanu. Turklāt cilvēku tirdzniecībā cietušajiem var draudēt vajāšana vai citi smagi cilvēktiesību pārkāpumi, ja viņi atgriežas savā izcelsmes valstī. Šādām personām, ir vajadzīga starptautiskā aizsardzība, ko paredz Konvencija par bēgļa statusu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva ES/XX/YY [priekšlikums direktīvai par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu] un starptautiskās cilvēktiesības, vai citu veidu aizsardzība saskaņā ar valsts tiesību aktiem.*
- (10f) *Drošu un likumīgu migrācijas iespēju neesība, humanitārās krīzes un vispārējais pieprasījums pēc lēta un ekspluatējama darbaspēka, pakalpojumiem un darbībām kopā ar juridiskās aizsardzības trūkumu pakļauj cilvēkus lieliem ekspluatēšanas un izmantošanas riskiem un saasina migrantu, bēgļu un patvēruma meklētāju risku kļūt par cilvēku tirgotāju upuriem.*
- (10g) *Kad dalībvalstis īsteno valsts darbības cīņā pret cilvēku tirdzniecību, jo īpaši identifikācijas procesā, tām vienmēr par prioritāti būtu jānosaka pieeja, kuras pamatā ir cietušo pamattiesību aizsardzība, nevis kriminālvajāšana.*
- (10h) *Aizsargāti un palīdzību saņēmuši cietušie ir mazāk pakļauti atkārtotas viktimizācijas un cilvēku tirdzniecības riskam un parasti ir gatavāki brīvprātīgi piedalīties kriminālprocesā, sniedzot liecības pret cilvēku tirgotājiem, ja ir panākta uzticēšanās atbalsta dienestiem un iestādēm.*
- (10i) *Humanitāro krīžu gadījumos dalībvalstīm visos ārkārtas reaģēšanas plānos būtu jāintegrē cilvēku tirdzniecības apkarošanas pasākumi. Šādi pasākumi būtu jāīsteno jau no jebkādas krīzes sākuma, un tiem būtu jāietver bērnu aizsardzības pasākumi.*
- (10j) *Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka cietušiem bērniem tiek bez maksas sniegts psiholoģisks, psihosociāls, emocionāls un izglītības atbalsts, kas atbilst viņu vecumam un briedumam. Atbalsts būtu jāsniedz arī tādiem bērniem, kas ir bijuši*

⁷ Padomes Direktīva 2004/81/EK (2004. gada 29. aprīlis) par uzturēšanās atļaujām, kas izdotas tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri vai bijuši iesaistīti darbībās, kas veicina nelegālo imigrāciju, kuri sadarbojas ar kompetentajām iestādēm (OV L 261, 6.8.2004., 19. lpp.).

liecinieki cilvēku tirdzniecībai, un bērniem, kuriem cilvēku tirdzniecības dēļ nav vecāku aprūpes.

- (10k) *Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka nepavadītiem bērniem, kuri cietuši no cilvēku tirdzniecības, tiek iecelts aizbildnis, kas pārstāv bērnu, palīdz tam un rīkojas bērna vārdā nolūkā aizsargāt viņa intereses un vispārējo labbūtību. Gadījumos, kad saskaņā ar šo direktīvu būtu jāieceļ bērna aizbildnis un/vai pārstāvis, šīs funkcijas var veikt viena un tā pati persona vai arī kāda juridiska persona, institūcija vai iestāde.*
- (11) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, novērst un apkarot cilvēku tirdzniecību un aizsargāt šādos noziegumos cietušos, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet darbības mēroga un iedarbības dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.
- (12) Šajā direktīvā tiek ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, īpaši cilvēka cieņas respektēšana un aizsardzība, verdzības, piespiedu darba un cilvēku tirdzniecības aizliegums, tiesības uz personas **fizisko un garīgo** neaizskaramību, spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodu aizliegums, tiesības uz brīvību un drošību, persondatu aizsardzība, vārda un informācijas brīvība, brīvība izvēlēties profesiju un tiesības strādāt, vīriešu un sieviešu līdztiesība, bērna tiesības, cilvēku ar invaliditāti tiesības, bērnu darba aizliegums, tiesības uz efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli un taisnīgu tiesu, kā arī noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības un samērīguma principi. Šīs direktīvas mērķis jo īpaši ir nodrošināt pilnīgu šo tiesību un principu ievērošanu, un tie attiecīgi jāīsteno.
- (13) Saskaņā ar 1. un 2. pantu un 4.a panta 1. punktu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Īrija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā un šī direktīva tai nav saistoša un nav jāpiemēro. [Vai] Saskaņā ar 3. pantu un 4.a panta 1. punktu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Īrija [... vēstulē] ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šīs direktīvas pieņemšanā un piemērošanā.
- (14) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā un Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (15) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem⁸ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām

⁸ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.

(15a) *Lai aizsargātu cilvēku tirdzniecībā cietušos, pilnībā jāizmanto jau pastāvošie instrumenti, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES⁹.*

(16) Tādēļ Direktīva 2011/36/ES būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Grozījumi Direktīvā 2011/36/ES

Direktīvu 2011/36/ES groza šādi:

1) ***direktīvas 2. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:***

“3. Minimālie ekspluatācijas elementi ir citu personu prostitūcijas ekspluatācija vai citāda seksuāla ekspluatācija, piespiedu darbs vai pakalpojumu sniegšana, ieskaitot ubagošanu, verdzība vai verdzībai līdzīgas prakses, kalpība vai noziedzīgu darbību ekspluatācija noziedzīgās darbībās, vai orgānu izņemšana, piespiedu laulība, nelikumīga adopcija, surogācija reproduktīvās ekspluatācijas nolūkā, bērnu ekspluatācija aprūpes un slēgta tipa iestādēs vai bērnu vervēšana noziedzīgu darbību veikšanai vai dalībai tajās.”;

2) direktīvā iekļauj šādu 2.a pantu:

“2.a pants

Nodarījumi, kas saistīti ar cilvēku tirdzniecību un tiek izdarīti vai veicināti ar informācijas vai sakaru tehnoloģijām

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 2. panta 1. punktā minētajās tīšajās darbībās un līdzekļos, kā arī 2. panta 3. punktā definētajā ekspluatācijā ietilpst darbības, kas izdarītas, izmantojot informācijas un sakaru tehnoloģijas.”;

2a) ***direktīvas 4. pantu groza šādi:***

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka par 2. pantā minēto nodarījumu paredzētais maksimālais sods ir brīvības atņemšana vismaz uz desmit gadiem, ja minētais nodarījums:

a) ir vērsts pret cietušo, kurš bijis īpaši nepasargāts, kas šīs direktīvas kontekstā ietver vismaz tādus pamatus kā uzturēšanās statuss, grūtniecība, atkarība no kāda, fiziskas,

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES (2012. gada 25. oktobris), ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI (OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.).

garīgas, intelektuālas vai sensorās invaliditātes vai diskomforta stāvoklis, dzīvošana iestādē, piemēram, veco ļaužu pansionātā, bērnunamā, uzņemšanas centrā, aizturēšanas vietā vai izmitināšanas centrā patvēruma meklētājiem, vai pret bezvalstnieku vai bērnu;

b) izdarīts noziedzīgā organizācijā Padomes Pamatlēmuma 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību¹⁰ nozīmē;

c) tīši vai rupjas neuzmanības dēļ ir apdraudējis cietušā dzīvību vai izraisījis viņa nāvi;

d) izdarīts īpaši vardarbīgi vai ir radījis cietušajam īpaši smagu fizisko vai psiholoģisko kaitējumu;

da) izdarīts ar informācijas vai sakaru tehnoloģijām, radot seksuāli atklātu saturu, kas ietver cilvēku tirdzniecībā cietušo, citstarp — šādu saturu kopīgojot vai draudot kopīgot vai no tā iegūstot ekonomisku labumu, tā, ka cietušo nostāda vai notur ekspluatācijas vai nepasargātības situācijā un rada viņam būtisku psiholoģisku kaitējumu;

db) izdarīts, panākot, ka cietušais uzņem, lieto narkotikas, alkoholu vai citas apreibinošas vielas vai nonāk to ietekmē, vai

dc) nodarījuma izdarītājs ir bijis iepriekš notiesāts par tāda paša rakstura nodarījumiem.”;

b) pantam pievieno šādu punktu:

“5. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka papildus 1. un 2. punktā minētajiem sodiem 2. panta 1. punktā minētās darbības un līdzekļi, kā arī 2. panta 3. punktā minētā ekspluatācija ir sodāma ar naudassodiem, kuri ir samērīgi ar cilvēku tirdzniecībā cietušajiem radītā kaitējuma smagumu un ilgumu, kā arī nodarījuma izdarīšanas rezultātā gūtajiem finansiālajiem ieguvumiem.”;

2b) direktīvas 5. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par 2. un 3. pantā un 18.a panta 1. punktā minētajiem nodarījumiem, ko to labā, darbojoties individuāli vai kā juridiskas personas struktūras locekli, izdarījusi kāda persona, kura veic šīs juridiskās personas vadības pienākumus, balstoties uz:”;

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis arī nodrošina, ka juridisku personu var saukt pie atbildības gadījumos, kad 1. punktā minētās personas uzraudzības vai kontroles trūkums ir darījis iespējamu to, ka nodarījumus, kas minēti 2. un 3. pantā un 18.a panta 1. punktā, šīs juridiskās personas labā veic persona, kura ir tās pakļautībā.”;

3) direktīvas 6. un 7. pantu aizstāj ar šādiem:

¹⁰ OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp.

“6. pants
Sankcijas juridiskām personām

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka juridiskai personai, kuru sauc pie atbildības saskaņā ar 5. panta 1. vai 2. punktu, var piemērot naudas sodu kā kriminālsodu vai naudas sodu, kas nav kriminālsods, un, ja vajadzīgs, šādas sankcijas:

- a) atņemt tiesības saņemt valsts atbalstu, palīdzību vai subsīdijas;
- b) uz laiku vai pastāvīgi slēgt uzņēmumus, kas izmantoti nodarījuma izdarīšanā.

ba) izslēgt no dalības publiskos līgumos;

bb) atgūt daļu vai visus valsts pabalstus, atbalstu vai subsīdijas, kas piešķirtas 12 mēnešos pirms cilvēku tirdzniecības nodarījuma izdarīšanas.

2. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka juridiskai personai, kuru sauc pie atbildības saskaņā ar 5. panta 1. vai 2. punktu par nodarījumu, par ko atbildību pastiprina kāds no 4. panta 2. punktā minētajiem apstākļiem, piemēro, ja vajadzīgs, šādas sankcijas:

- a) uz laiku vai pastāvīgi aizliegt veikt komercdarbību;
- b) pakļaut tiesas uzraudzībai;
- c) likvidēt ar tiesas lēmumu.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. un 2. punktā minētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas.

7. pants
Iesaldēšana un konfiskācija

Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka to kompetentajām iestādēm ir tiesības saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) XX/YY [*priekšlikums direktīvai par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju*]¹¹ izsekot, iesaldēt, pārvaldīt un konfiscēt noziedzīgi iegūtus līdzekļus, kas gūti no to nodarījumu izdarīšanas vai veicināšanas, kuri minēti šajā direktīvā, un nozieguma rīkus, kas izmantoti vai ko paredzēts izmantot, lai izdarītu šajā direktīvā minētos nodarījumus vai veicinātu to izdarīšanu.

Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka iesaldētu un konfiscētu peļņu, kura iegūta no šajā direktīvā minēto nodarījumu izdarīšanas, un rīkus, kas izmantoti to izdarīšanai vai izdarīšanas veicināšanai, prioritāri izmanto, lai sniegtu atbalstu, palīdzību un aizsardzību cietušajiem, tostarp ar tiešām kompensācijām cietušajiem un investēšanu cilvēku tirdzniecības gadījumu izmeklēšanā un kriminālvajāšanā.”;

3a) direktīvas 8. pantu aizstāj ar šādu:

¹¹ COM (2022) 245.

“Cietušo atbrīvošana no apsūdzības un sodu nepiemērošana

1. Dalībvalstis īsteno pasākumus, tostarp krimināltiesību noteikumus un procesuālās vadlīnijas, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka cilvēku tirdzniecībā cietušie netiek saukti pie atbildības par neatbilstīgu ieceļošanu vai uzturēšanos dalībvalstī vai par iesaisti nelikumīgās darbībās, kuras viņi ir bijuši spiesti veikt tieši tāpēc, ka bijuši pakļauti kādai no 2. pantā minētajām darbībām. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai izbeigtu tiesvedību pret cietušo, izbeigtu jebkādas cietušo tiesību ierobežojumus, tostarp brīvības atņemšanu, anulētu visus saistītos sodus un svītrotu viņu no policijas un sodāmības reģistriem, ja kompetentās iestādes nav piemērojušas atbrīvošanu no apsūdzības un sodu nepiemērošanu.

2. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka cietušo atbrīvošana no apsūdzības un sodu nepiemērošana nav atkarīga no tā, vai cietušais sadarbojas kriminālizmeklēšanā, kriminālvajāšanā vai tiesas procesā, neskarot Direktīvu 2004/81/EK vai valstu noteikumus, ar kuriem minēto direktīvu transponē.

3. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka ikviens lēmums par atbrīvošanu no apsūdzības un sodu nepiemērošanu cietušajiem tiek pieņemts pēc individuāla lietas novērtējuma, ko veic apmācītas un kvalificētas amatpersonas.

4. Speciālistiem, kas, ticamākais, nonāks saskarē ar cietušām personām, tostarp tiesībsardzības un tiesu iestāžu darbiniekiem, juridiskajiem pārstāvjiem, robežu pārvaldības darbiniekiem un darba inspektoriem, dalībvalstis palielina informētību un uzlabo spējas, kuras attiecas uz saskaņā ar šo pantu pieņemto valsts noteikumu īstenošanu.

5. Dalībvalstis aizliedz brīvības atņemšanu, kriminālvajāšanu un sodu piemērošanu, ja runa ir par bērniem, kas bijuši iesaistīti nelikumīgās darbībās, kuras tie bija spiesti izdarīt tieši tāpēc, ka bija pakļauti kādai no 2. pantā minētajām darbībām.”;

3b) direktīvas 9. panta 3. un 4. punktu aizstāj ar šādiem:

“3. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka personas, nodaļas vai dienesti, kuri ir atbildīgi par 2. un 3. pantā minēto nodarījumu izmeklēšanu vai kriminālvajāšanu, ir attiecīgi apmācīti, kā arī izveidotu specializētas nodaļas dalībvalstu policijas iestādēs un prokuratūrās.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka speciālisti, kas, ticamākais, nonāks saskarē ar cilvēku tirdzniecībā cietušajiem, piemēram, tiesībsardzības iestāžu darbinieki, veselības aprūpes un sociālo dienestu, vispārīgo un specializēto atbalsta dienestu un tiesu iestāžu darbinieki, saņem pierādījumos balstītu apmācību un specifisku informāciju līmenī, kurš atbilst to saskarei ar cietušajiem, un tādējādi dod viņiem iespēju novērst cilvēku tirdzniecību, vērsties pret to un nepieļaut atkārtotu viktimizāciju. Šādu apmācību izstrādā, apspriežoties ar specializētiem sieviešu atbalsta dienestiem un atbalsta dienestiem, kuri specializējas cilvēku tirdzniecībā cietušo atbalstīšanā, un to balsta uz cilvēktiesībām, tās centrā ir cietušie, tā ir sensitīva tādos aspektos kā dzimte, invaliditāte, bērna vajadzības un valoda, un tajā ņem vērā ar traumu saistītos aspektus.

5. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka personām, nodaļām un dienestiem, kuri ir atbildīgi par 2., 2.a un 3. pantā minēto nodarījumu izmeklēšanu vai

kriminālvajāšanu, ir pieejami rezultatīvi izmeklēšanas līdzekļi, piemēram, tādi, ko izmanto organizētās noziedzības vai citu smagu noziegumu gadījumos. Dalībvalstis nodrošina, ka pasākumi, ko īsteno, lai atklātu, novērstu, izmeklētu un kriminālvajātu 2., 2.a un 3. pantā minētos nodarījumus, ir samērīgi ar nodarījumu.”;

4) direktīvas 11. pantu aizstāj ar šādu:

“11. pants

Palīdzība un atbalsts cilvēku tirdzniecībā cietušajiem un viņu aizsardzība

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka cietušajiem tiek sniegta palīdzība, atbalsts un aizsardzība, izmantojot dzimtes, invaliditātes un bērna vajadzību aspektā sensitīvu pieeju un balstoties uz intersekcionālu pieeju. Dalībvalstis nodrošina, ka cietušajiem tiek sniegta palīdzība, atbalsts un aizsardzība pirms kriminālprocesa, tā laikā un pienācīgu laikposmu pēc tā pabeigšanas. Dalībvalstis nodrošina, ka cietušie var piekļūt bezmaksas palīdzībai viņiem saprotamā valodā. 1.a Dalībvalstis nosaka, vai cilvēku tirdzniecībā cietušie ir bezvalstnieki vai pakļauti bezvalstniecības riskam, un veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka palīdzību un atbalstu šiem cietušajiem sniedz, ņemot vērā viņu īpašās aizsardzības vajadzības.

2. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka personu uzskata par cietušo un pret viņu attiecīgi izturas, tiklīdz kompetentajām iestādēm ir pietiekams pamats uzskatīt, ka pret minēto personu varētu būt izdarīts kāds no 2. un 3. pantā minētajiem nodarījumiem. 3. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka palīdzība, atbalsts un aizsardzība cietušajam nav atkarīga no tā, vai cietušais vēlas sadarboties kriminālizmeklēšanā, kriminālvajāšanā vai tiesas procesā, neskarot Direktīvu 2004/81/EK vai valstu noteikumus, ar kuriem minēto direktīvu transponē.

4. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai ar normatīvajiem un administratīvajiem aktiem izveidotu nacionālus cietušo nosūtīšanas mehānismus, kuru mērķis ir agrīni atklāt un identificēt cietušos un sniegt palīdzību un atbalstu atklātiem un identificētiem cietušajiem, sadarbojoties ar relevantām atbalsta organizācijām, un lai ieceltu nacionālu kontaktpunktu cietušo nosūtīšanai. Agrīnas cietušo atklāšanas un identificēšanas procesā dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu relevantu pilsoniskās sabiedrības organizāciju un citu relevantu ieinteresēto personu iesaisti.

Dalībvalstis izveido nacionālus cietušo nosūtīšanas mehānismus, kam ir kompetence vismaz šādās jomās:

a) attiecībā uz cietušo atklāšanu — minimālo standartu noteikšana, procedūru pielāgošana dažādiem ekspluatācijas veidiem, uz ko šī direktīva attiecas, un ārkārtas plānu izstrāde sensitīvām vidēm;

b) attiecībā uz cietušo identificēšanu — cietušo identificēšanas programmu veicināšana, koordinēšana un attiecīgā gadījumā finansēšana, kā arī riska novērtēšanas instrumentu izstrāde, arī humanitāro krīžu gadījumiem;

c) attiecībā uz cietušo aizsardzību — tādu mehānismu izveide, ar ko saskaņot palīdzību cietušajiem, un minimālo standartu noteikšana uzņemšanas centriem un programmām, kas

cietušos nosūta uz īpašu patversmi vai psihosociālā atbalsta dienestiem.

5. Palīdzības un atbalsta pasākumus, kuri minēti 1., 1.a un 2. punktā, sniedz ar attiecīgās personas piekrišanu un viņu par to informējot, un tie ietver ilgtermiņa palīdzību un vismaz tādu dzīves līmeni, kas var nodrošināt cietušajiem iztiku, piemēram, nodrošinot viņiem pienācīgu un drošu izmitināšanu un finansiālo palīdzību, līdzekļus, kas vajadzīgi, lai ekonomiski un sociāli atkoptos, izmantojot piekļuvi izglītībai, apmācībai un darba tirgum, kā arī nepieciešamo medicīnisko aprūpi, ieskaitot psiholoģisko palīdzību, konsultācijas un informāciju, kā arī attiecīgā gadījumā rakstiskās un mutiskās tulkošanas pakalpojumus.

5.a Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu specializētas telpas atklātajiem un identificētajiem cilvēku tirdzniecībā cietušajiem, tostarp sievietēm, nepavadītiem un nošķirtiņiem nepilngadīgajiem, un nodrošinātu drošas vietas patversmēs. Dalībvalstis nodrošina dzimumu jautājumos apmācīta personāla klātbūtni uzņemšanas vietās un sniedz pienācīgu atbalstu un finansējumu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas strādā ar viņiem.

6. Šā panta 5. punktā minētā informācija attiecīgos gadījumos ietver informāciju par nogaidīšanas un atveseļošanās laikposmu saskaņā ar Direktīvu 2004/81/EK un informāciju par iespēju piešķirt starptautisko aizsardzību saskaņā ar Padomes Direktīvu 2004/83/EK¹² un Padomes Direktīvu 2005/85/EK¹³ vai saskaņā ar citiem starptautiskajiem instrumentiem vai līdzīgiem valstu noteikumiem.

7. Cietušajiem nodrošinātie palīdzības, atbalsta un aizsardzības pasākumi ir pielāgoti izciestajam cilvēku tirdzniecības vai ekspluatācijas veidam un cietušā īpašajām vajadzībām. Dalībvalstis rūpējas par cietušajiem ar īpašām vajadzībām, kas jo īpaši izriet no grūtniecības, veselības stāvokļa, invaliditātes vai smagas psiholoģiskās, fiziskās vai seksuālās vardarbības, no kurās tie cietuši.”;

4a) direktīvā iekļauj šādu pantu:

“11.a pants

Cilvēku tirdzniecībā cietušie, kam vajadzīga starptautiskā aizsardzība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek ievērots neizraidīšanas princips un cietušo tiesības pieteikties uz starptautisko aizsardzību vai līdzvērtīgu nacionālo statusu, arī gadījumos, kad cietušais saņem 11. pantā minēto palīdzību, atbalstu un aizsardzību, un neatkarīgi no tā, vai cietušais dalībvalstu teritorijā ieceļojis vai uzturas neatbilstīgi. Šajā nolūkā 11. panta 4. punktā minēto nacionālo nosūtīšanas mehānismu uzdevumos ietilpst cieša sadarbība ar patvēruma iestādēm un protokolu noteikšana ar mērķi nodrošināt, ka cilvēku tirdzniecībā cietušajiem, kam vajadzīga arī starptautiskā aizsardzība, palīdzību, atbalstu un aizsardzību sniedz, ņemot vērā cietušā individuālos apstākļus, tostarp to, vai persona saskaras ar diskrimināciju tādu iemeslu dēļ kā dzimte, dzimums, rase vai etniskā izcelsme, invaliditāte, vecums, seksuālā orientācija, dzimtiskā identitāte, dzimtes pašizpaušme un dzimumpazīmes

¹² Padomes Direktīva 2004/83/EK (2004. gada 29. aprīlis) par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu (OV L 304, 30.9.2004., 12. lpp.).

¹³ Padomes Direktīva 2005/85/EK (2005. gada 1. decembris) par minimāliem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu (OV L 326, 13.12.2005., 13. lpp.).

vai to kombinācija.

2. Dalībvalstis atvēl pienācīgus resursus un veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka kompetentās iestādes, relevantās pilsoniskās sabiedrības organizācijas un citas relevantās ieinteresētās personas, kas iesaistītas neatbilstīgo migrantu identificēšanā, uzņemšanā un lietu izskatīšanā, ātri un precīzi atklāj un identificē cilvēku tirdzniecībā cietušos un viņus nosūta uz starptautiskās aizsardzības procedūrām. Par tiesībām pieteikties uz starptautisko aizsardzību cietušos informē pēc iespējas drīz un valodā, ko viņi saprot.

3. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka cilvēku tirdzniecībā cietušajiem, kuriem vajadzīga starptautiskā aizsardzība, piemēro 8. pantā paredzēto atbrīvošanu no apsūdzības un sodu nepiemērošanu.

4. Dalībvalstis nodrošina komplementaritāti un koordināciju starp starptautiskās aizsardzības sistēmām un cilvēku tirdzniecībā cietušo aizsardzības procedūrām. Lai to izdarītu, ir ieviesti pienācīgi un rezultatīvi nosūtīšanas mehānismi starp iestādēm, kas ir iesaistītas cilvēku tirdzniecības apkarošanas darbībās, un iestādēm, kuras atbild par starptautiskās aizsardzības piešķiršanu.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka cilvēku tirdzniecībā cietušo starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšana un atbilstības novērtēšana nav sasaistīta ar cietušā gatavību vai spēju sadarboties ar iestādēm cilvēku tirdzniecības kriminālizmeklēšanas vai kriminālvajāšanas ietvaros, neskarot Direktīvu 2004/81/EK vai valstu noteikumus, ar kuriem minēto direktīvu transponē.”;

4b) direktīvas 12. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis nodrošina, ka cilvēku tirdzniecībā cietušajiem nekavējoties ir piekļuve juridiskām konsultācijām un — atbilstoši cietušā lomai attiecīgajā tieslietu sistēmā — juridiskai pārstāvībai, arī kompensācijas pieprasīšanas nolūkos. Juridiskās konsultācijas un juridisko pārstāvību bez maksas nodrošina valodā, ko viņi saprot.”;

4c) direktīvas 13. pantam pievieno šādus punktus:

“2.a Dalībvalstis nodrošina, ka ziņošanas procedūras ir drošas, konfidenciālas un piekļūstamas bērniem atbilstoši viņu vecumam un briedumam.

2.b Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai agrīni atklātu un identificētu cilvēku tirdzniecībā cietušos bērnus, par kuriem noprotams, ka viņiem varētu draudēt vajāšana, un kuriem vajadzīga starptautiskā aizsardzība, un nosūtītu viņus uz kompetentajām valsts patvēruma iestādēm saskaņā ar 11.a pantu.”;

4d) direktīvas 14. pantu groza šādi:

a) panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

“1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka īpašie pasākumi un atbalsta pakalpojumi, kas īstermiņā un ilgtermiņā nodrošina palīdzību un atbalstu cilvēku

tirdzniecībā cietušiem bērniem fiziskās un psihosociālās atkopšanās laikā, tiek īstenoti pēc katra cietušā bērna īpašo apstākļu individuālas novērtēšanas, pienācīgi ņemot vērā bērna viedokli, vajadzības un bažas, lai bērnam rastu ilgtermiņa risinājumu, ieskaitot programmas, kuras atbalsta viņu pāreju uz emancipāciju un pilngadību, lai nepieļautu atkārtotu nonākšanu cilvēku tirdzniecībā. Cietušajiem bērniem un cietušo bērniem, kam nodrošina palīdzību un atbalstu saskaņā ar 11. pantu, dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem saprātīgā laikposmā nodrošina piekļuvi izglītībai. Dalībvalstis cietušajiem bērniem nodrošina izmitināšanu, bet neatņem brīvību.

2. No brīža, kad iestādes identificējušas cilvēku tirdzniecībā cietušo bērnu, dalībvalstis viņam iecel aizbildni vai pārstāvi gadījumos, kad saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem personām, kam ir vecāku atbildība, interešu konflikts starp tām un cietušo bērnu liedz nodrošināt bērna intereses un/vai pārstāvēt bērnu. Šo noteikumu piemēro arī tad, ja cilvēku tirdzniecībā cietušais bērns ir publiskas vai privātas iestādes aizbildnībā.”;

b) pantā iekļauj šādus punktus:

“3.a Dalībvalstis nodrošina, ka nepavadītiem cilvēku tirdzniecībā cietušiem bērniem tiek iecelts aizbildnis, kas attiecīgā gadījumā pārstāv bērnu, palīdz tam un rīkojas bērna vārdā nolūkā aizsargāt viņa intereses un vispārējo labbūtnību, tā, ka nepavadīti bērni var izmantot šīs direktīvas paredzētās tiesības. Dalībvalstis veic arī pasākumus, kas vajadzīgi, lai noteiktu nepavadīta bērna identitāti un pilsonību un atrastu viņa ģimeni, ar noteikumu, ka tas ir bērna interesēs.

3.b Cietušiem bērniem ir piekļuve specializētiem bērnu aizsardzības un atbalsta dienestiem, tostarp bērniem piemērotām patversmēm un telpām. Dalībvalstis nodrošina, ka aizsardzības atbalsta pasākumi tiek pienācīgi attiecināti uz tiem cietušajiem bērniem, kas tiek adoptēti vai nonāk sociālajos dienestos.”;

4e) direktīvas 15. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis atbilstoši cietušo lomaī attiecīgajā tieslietu sistēmā nodrošina, ka cietušajiem bērniem nekavējoties ir piekļuve bezmaksas juridiskajām konsultācijām viņiem saprotamā valodā un bezmaksas juridiskajai pārstāvībai, arī kompensācijas pieprasīšanas nolūkos.”;

b) panta 3. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) cietušā bērna iztaujāšana notiek bez kavēšanās pēc tam, kad kompetentajām iestādēm paziņoti fakti;”;

4f) direktīvas 16. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka īpašie pasākumi, kuri nodrošina palīdzību un atbalstu cilvēku tirdzniecībā cietušiem bērniem, kā minēts 14. panta 1. punktā, pienācīgi ņem vērā nepavadītā cietušā bērna personīgos un īpašos apstākļus.

Tiesībsargsardzības iestādēm un citiem speciālistiem, kas, ticamākais, nonāks saskarē ar cietušajiem vai potenciālajiem cietušajiem, vajadzētu būt pienācīgi apmācītiem, lai varētu palīdzēt nepavadītiem nepilngadīgajiem un viņus atbalstīt.”;

b) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka gadījumos, kad bērns ir nepavadīts vai nošķirts no ģimenes, atbilstoši cietušo lomai attiecīgajā tieslietu sistēmā kompetentās iestādes kriminālizmeklēšanā un kriminālprocesā ieceļ pārstāvi. Minētās personas saņem specializētu apmācību, lai jo īpaši ņemtu vērā cilvēku tirdzniecībā cietušo bērnu nepasargātību un vajadzības.”;

c) pantam pievieno šādu punktu:

“5.a Dalībvalstis sadarbojas un veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai atrastu cietušā ģimeni vai atrastu un aizsargātu pazudušus nepavadītus cietušos bērnus.”;

4g) direktīvas 17. pantu aizstāj ar šādu:

“17. pants

Kompensācija cietušajiem

-1.a Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad ir pārkāpti no šīs direktīvas izrietošie pienākumi, cilvēku tirdzniecībā cietušajiem ir tiesības uz efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, ko paredz valsts tiesību akti.

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visiem cilvēku tirdzniecībā cietušajiem ir piekļuve rezultatīvām kompensācijas shēmām neatkarīgi no tā, vai ir sākts tiesas process.

1.a Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka cilvēku tirdzniecībā cietušajiem piešķirto kompensāciju, kura izriet no kriminālprocesā vai civilprocesā pieņemta lēmuma, cietušajam attiecīgā dalībvalsts izmaksā savlaicīgi pēc lēmuma pieņemšanas. Attiecīgā dalībvalsts vēršas pie tiem, kas kompensācijas sakarā ir atbildīgi, lai tie kompensāciju, kuru valsts izmaksājusi cietušajam, atlīdzinātu.

2. Nolūkā izmaksāt kompensāciju cietušajiem dalībvalstis izveido nacionālu cietušo personu fondu vai līdzīgu instrumentu atbilstoši saviem tiesību aktiem, kurā iekļauj iesaldētu vai konfiscētu peļņu no šajā direktīvā minētajiem nodarījumiem un rīkus, kas izmantoti, lai izdarītu vai palīdzētu izdarīt kādu no šajā direktīvā minētajiem nodarījumiem.”;

5) direktīvas 18. pantu aizstāj ar šādu:

“18. pants

Novēršana

1. Dalībvalstis piešķir vajadzīgos resursus un veic pienācīgus pasākumus, piemēram, izglītības un apmācības pasākumus un kampaņas, īpašu uzmanību pievēršot tiešsaistes dimensijai, nolūkā vērsties pret potenciālajiem un pašreizējiem lietotājiem, lai vājinātu un samazinātu pieprasījumu, kas veicina visu veidu ekspluatāciju, kura saistīta ar cilvēku

tirdzniecību.

1.a Bērnu gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka nacionālās bērnu aizsardzības sistēmas, tostarp aprūpes vai slēgta tipa iestādes, izstrādā īpašus plānus, kā novērst cilvēku tirdzniecību.

2. Dalībvalstis veic pienācīgus dzimumsensitīvus, bērniem draudzīgus un interseksionālā pieejā balstītus pasākumus, arī ar interneta starpniecību, piemēram, informētības un izpratnes vairošanas kampaņas, pētniecības un izglītības programmas, ieskaitot digitālās prasmes un prasmju uzlabošanu, potenciālajiem cietušajiem, īpašu uzmanību pievēršot sievietēm un meitenēm un attiecīgā gadījumā sadarbojoties ar relevantām pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citām ieinteresētajām personām, piemēram, privāto sektoru un tiešsaistes platformām, lai vairotu izpratni un samazinātu risku, ka cilvēki, īpaši bērni un personas ar invaliditāti, varētu kļūt par cilvēku tirdzniecības upuriem.

2.a Turklāt dalībvalstis pienācīgi rīkojas, piemēram, īsteno izglītības programmas un informētības un izpratnes vairošanas kampaņas, lai vairotu zināšanas, sevišķi vīriešu un zēnu vidū, par nelabvēlīgas attieksmes, uzvedības un dzimtisko stereotipu ietekmi, kas sekmē sieviešu un meiteņu ekspluatāciju un tādējādi veicina cilvēku tirdzniecību. Dalībvalstis nodrošina, ka izpratnes vairošanas kampaņas ir vērstas uz cietušajiem un cenšas palielināt sabiedrības izpratni par cilvēku tirdzniecību veicinošajiem faktoriem, īpašu uzmanību pievēršot dzimtiskotajai dimensijai, diskriminācijai rases un etniskās izcelsmes dēļ un nepasargātības situācijām, kā arī vēršas pret kaitīgiem stereotipiem un mēģina manīt normas, kuras attaisno ekspluatāciju un vardarbību.

2.b Dalībvalstis īsteno pasākumus, lai veiktu padziļinātu kvalitatīvu izpēti nolūkā analizēt attiecības starp nepasargātības situācijām un pakļautību cilvēku tirdzniecības riskiem, ieskaitot pētījumus, kas skata saikni starp dzimti un cilvēku tirdzniecības situācijām, it sevišķi mazāk pamanāmiem cilvēku tirdzniecības veidiem, piemēram, mājkalpību un orgānu izņemšanu, ņemot vērā interseksionālu pieeju. Pētījumos arī izskata pamatcēloņus, izplatību, ietekmi, cietušos, vainīgos, pazīmes, kanālus un nepieciešamību pēc atbalsta un aizsardzības pakalpojumiem.

3. Dalībvalstis piešķir resursus, kas vajadzīgi, lai rīkotu regulāru, specializētu dzimtes, bērna vajadzību un invaliditātes aspektā sensitīvu apmācību amatpersonām, tostarp ierindas policijas darbiniekiem, tiesnešiem, sociālo dienestu darbiniekiem, sociālajiem darbiniekiem un slimnīcu darbiniekiem, kas, ticamākais, nonāks saskarē ar cilvēku tirdzniecībā cietušajiem vai potenciālajiem cietušajiem, lai viņi varētu identificēt cilvēku tirdzniecībā cietušos un potenciālos cietušos un strādāt ar viņiem.

4. Dalībvalstis savos ārkārtas reaģēšanas plānos iestrādā cilvēku tirdzniecības apkarošanas pasākumus un sekmē savstarpējo sadarbību un koordināciju, lai novērstu un samazinātu cilvēku tirdzniecību šādos kontekstos, cieši sadarbojoties ar ES koordinatoru cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā (ES ATC).

5. Dalībvalstis ievieš rezultatīvus, piekļūstamus un neatkarīgus sūdzību mehānismus. Šādi mehānismi palīdzētu agrīni atklāt un identificēt cilvēku tirdzniecībā cietušos un sniegt viņiem palīdzību un atbalstu. Sūdzības cietušā vārdā var iesniegt uzticamas trešās puses,

piemēram, NVO, arodbiedrības un migrējošo darba ņēmēju organizācijas, ar nosacījumu, ka cietušais ir devis piekrišanu. Sūdzības iesniegšana neizraisa nekādas represijas pret cietušo, it sevišķi imigrācijas statusa sakarā.”;

6) direktīvā iekļauj šādu 18.a pantu:

“18.a pants

Nodarījumi, kas saistīti ar tādu pakalpojumu izmantošanu, kuri ir ekspluatācijas objekts un kuri ir izspiesti no personas, kas cietusi ar cilvēku tirdzniecību saistītā nodarījumā

1. Lai cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu padarītu iedarbīgāku, vājinot pieprasījumu, dalībvalstis veic pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai noteiktu, ka izmantot *tādu cilvēku* pakalpojumus, kas ir 2. pantā minētās *citu personu prostitūcijas* ekspluatācijas vai *citādas seksuālas ekspluatācijas objekti*, ir noziedzīgs nodarījums.

1.a Dalībvalstis arī apsver iespēju pieņemt pasākumus attiecībā uz personām, kuras prasa, pieņemt vai saņemt seksuālu darbību no kādas prostitūcijas situācijā esošas personas apmaiņā pret atlīdzību, solījumu par atlīdzību, ieguvumu natūrā vai solījumu par šādu ieguvumu.

1.b Attiecībā uz citiem 2. pantā minētajiem ekspluatācijas gadījumiem dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai šādu pakalpojumu izmantošanu noteiktu par noziedzīgu nodarījumu gadījumos, kad izmantotājs zināja vai varēja pamatoti zināt, ka attiecīgā persona ir šādas ekspluatācijas upure.

2. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka par 1. un 2. punktā minētajiem nodarījumiem piemēro iedarbīgus, samērīgus un atturošus sodus un sankcijas.”;

6a) direktīvas 19. pantu aizstāj ar šādu:

“19. pants

Nacionālie cilvēku tirdzniecības apkarošanas koordinatori

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai ieceltu nacionālos cilvēku tirdzniecības apkarošanas koordinatorus (NAC) un tiem nodrošinātu pietiekamus resursus, kas nepieciešami rezultatīvai to funkciju izpildei. Nacionālais cilvēku tirdzniecības apkarošanas koordinators sadarbojas ar relevantām nacionālām, reģionālām un vietējām struktūrām un aģentūrām, it sevišķi ar tiesībsardzības iestādēm, nacionālajiem nosūtīšanas mehānismiem un relevantām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kuras darbojas šajā jomā. NAC uztur sakarus arī ar ES koordinatoru cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā (ES ATC), kā arī ar relevantām Savienības aģentūrām.

2. NAC palīdz valdībai izstrādāt saskanīgas un iedarbīgas rīcībpolītikas, tostarp 19.c pantā minētos nacionālos rīcības plānus, lai sniegtu palīdzību, atbalstu un aizsardzību cietušajiem.

3. Dalībvalstis ieceļ arī neatkarīgus nacionālos ziņotājus vai līdzvērtīgus mehānismus, kas

seko līdzī cilvēku tirdzniecības apkarošanas pasākumu ietekmei, iesniedz gada ziņojumus un monogrāfiskus ziņojumus par jautājumiem, ko uzskata par nopietniem, steidzamiem vai tādiem, kuriem kompetentajai valsts iestādei jāpievērš īpaša uzmanība, un saņem sūdzības. To ziņā ir arī novērtēt cilvēku tirdzniecības pamatcēloņus un tendences, vismaz vākt 19.a pantā minētos statistikas datus.”;

7) direktīvā iekļauj šādu 19.a pantu:

“19.a pants

Datu vākšana un statistika

1. Dalībvalstis vāc statistikas datus, lai uzraudzītu savu sistēmu iedarbīgumu šajā direktīvā minēto nodarījumu apkarošanā.

2. Šā panta 1. punktā minētajos statistikas datus iekļauj vismaz **šādus salīdzināmus datus, kas sadalīti pēc interseksionāliem rādītājiem, tostarp dzimtes, rases vai etniskās izcelsmes, invaliditātes, vecuma, pilsonības vai bezvalstniecības un ekspluatācijas veidiem, ja iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem:**

- a) **atklāto un identificēto** 2. pantā minētajos nodarījumos cietušo skaits, iedalot **arī** pēc reģistrējošās organizācijas, **tostarp tādu bērnu skaits, kuriem nav vecāku aprūpes, un nepavadītu nepilngadīgo skaits, norādot, vai ir cietušie, kas bijuši pakļauti vairāk nekā viena veida ekspluatācijai;**
- aa) **tādu cietušo skaits, kuri iesnieguši pieteikumu uz legalizāciju un saņēmuši pagaidu vai pastāvīgas uzturēšanās atļaujas, kā noteikts Direktīvā 2004/81/EK par uzturēšanās atļaujām, kas izdotas tādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir cilvēku tirdzniecības upuri; ab) tādu cietušo skaits, kuriem ir nepilnas slodzes vai pilna laika nodarbošanās; ac) cietušajiem piekļūstamo palīdzības, atbalsta un aizsardzības pakalpojumu skaits un veids, to cietušo skaits, kuri saņem starptautisko aizsardzību vai vērsās pēc tās, un to gadījumu skaits, kuros cietušie gūst labumu no šiem pakalpojumiem un saņem kompensāciju;**
- ad) **to atklāto un identificēto cietušo skaits, kas notiesāti vai sodīti par iesaisti nelikumīgās darbībās, kuras tie bijuši spiesti veikt tieši tāpēc, ka bijuši pakļauti kādai no 2. pantā minētajām darbībām, kā arī apturēto procesu, atcelto sodu un svītrotu sodāmības reģistra ierakstu skaits šo darbību sakarā;**
- b) par 2. pantā minētajiem nodarījumiem aizdomās turēto skaits; c) to personu skaits, kuras sauktas pie kriminālatbildības par 2. pantā minētajiem nodarījumiem, **galīgā lēmuma par kriminālvajāšanu būtība, kā arī to juridisko personu skaits, kuras sauktas pie atbildības saskaņā ar 5. panta 1. vai 2. punktu, un 6. pantā minēto pret juridiskām personām pieņemto sankciju skaits un veids;**
- d) lēmumu par kriminālvajāšanu skaits (apsūdzība par 2. pantā minētajiem nodarījumiem, apsūdzība par citiem noziedzīgiem nodarījumiem, lēmums neizvirzīt apsūdzību un citi lēmumi);
- e) par 2. pantā minētajiem nodarījumiem notiesāto personu skaits **█** ;

- f) to tiesas spriedumu (atļaujošu, atļaujumu un citu) skaits, kas pieņemti par 2. pantā minētajiem nodarījumiem, — pirmās instances, otrās instances un galīgie tiesas (vai augstākās tiesas) lēmumi;
- g) par 18.a *panta 1. punktā* minētajiem nodarījumiem aizdomās turēto, pie kriminālatbildības saukto un notiesāto personu skaits ■ .

2.a Dalībvalstis nodrošina, ka 1. un 2. punktā minēto statistikas datu vākšanai nepieciešamo persondatu apstrāde notiek tā, kas nav iespējams attiecīgās personas identificēt.

3. Dalībvalstis *sadarbībā ar relevantajām Savienības aģentūrām nodrošina, ka 2. punktā minētie statistikas dati par iepriekšējo gadu tiek katru gadu līdz 1. jūlijam nosūtīti Komisijai saskaņā ar visiem relevantajiem noteikumiem, kā arī Eiropas Parlamentam.*”;

7a) direktīvā iekļauj šādu pantu:

“19.b pants

Nacionālie rīcības plāni

1. Dalībvalstis līdz ... [datums: divi gadi pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] *sadarbībā ar nacionālajiem cilvēku tirdzniecības apkarošanas koordinatoriem, nacionālajiem ziņotājiem, relevantajām ieinteresētajām personām, tostarp tiesībsardzības iestādēm, tiesu iestādēm un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas darbojas cilvēku tirdzniecības novēršanas un apkarošanas jomā, pieņem un īsteno nacionālos cilvēku tirdzniecības apkarošanas rīcības plānus. Dalībvalstis nodrošina, ka nacionālie rīcības plāni tiek izskatīti un atjaunināti ik piecus gadus.*

2. Nacionālajā rīcības plānā ietver:

i) *preventīvus pasākumus, ieskaitot analīzi, kuras mērķis ir identificēt ekonomikas un sociālos sektorus, kuros pastāv cilvēku tirdzniecības risks;*

ii) *tādu pienācīgas rūpības shēmu izstrādi, kuras jāīsteno fiziskajām un juridiskajām personām, kas darbojas ekonomikas un sociālajos sektoros, kuros identificēts cilvēku tirdzniecības risks;*

iii) *stratēģijas, kā sekot līdzi, vai tiek pareizi piemērotas pienācīgas rūpības shēmas, kas izstrādātas konkrētiem sektoriem, kuros identificēts cilvēku tirdzniecības risks, arī ar kompetento administratīvo iestāžu veiktām pārbaudēm un ziņošanu šādām iestādēm, kā arī saistītajiem pēcpasākumiem;*

iv) *pienācīgus mehānismus koordinācijai un sadarbībai stratēģiskajā un operacionālajā līmenī visu kompetento iestāžu starpā, ieskaitot relevantas Savienības aģentūras, pienācīgus finanšu resursus, pienācīgu apmācību un pienācīgas juridiskās spējas, ko dara pieejamas kompetentajām iestādēm;*

v) pasākumus, kas uzlabo informācijas un izlūkdatu apmaiņu pārrobežu cilvēku tirdzniecības kontekstā;

vi) stratēģijas, kā izstrādāt un īstenot pasākumus nolūkā nepieļaut cietušo atkārtotu nonākšanu cilvēku tirdzniecībā;

vii) procedūras, kā regulāri uzraudzīt un izvērtēt rezultātus, kas panākti, īstenojot nacionālos cilvēku tirdzniecības apkaršanas rīcības plānus.

Nacionālos cilvēku tirdzniecības apkaršanas rīcības plānus un ziņojumus, kas sagatavoti šo plānu īstenošanas rezultātā, dara publiski pieejamus.”;

7b) direktīvas 20. pantu aizstāj ar šādu:

20. pants

Savienības cilvēku tirdzniecības apkaršanas stratēģijas koordinācija

1. Lai sniegtu ieguldījumu koordinētā un saliedētā Savienības cilvēku tirdzniecības apkaršanas stratēģijā, dalībvalstis atvieglo darbu, ko veic ES koordinators cilvēku tirdzniecības apkaršanas jomā (ATC). Konkrēti, dalībvalstis nosūta ATC vismaz 19. pantā minēto informāciju un 19.a un 19.b pantā minētos datus. ATC palīdz sagatavot ziņojumu, ko Komisija reizi divos gados sniedz par progresu cīņā pret cilvēku tirdzniecību, apspriežoties ar nacionālajiem cilvēku tirdzniecības apkaršanas koordinatoriem, nacionālajiem ziņotājiem un līdzvērtīgiem mehānismiem, ES aģentūrām un relevantām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kuras darbojas šajā jomā.

2. Lai nosūtītu 1. punktā minēto informāciju un nodrošinātu saskanīgu sadarbību, dalībvalstis izveido struktūru, kura koordinē darbu, ko veic ATC, nacionālie cilvēku tirdzniecības apkaršanas koordinatori, nacionālie cietušo nosūtīšanas mehānismi un relevantas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kuras darbojas šajā jomā.”;

8) direktīvas 23. pantam pievieno šādu 3. punktu:

“Komisija līdz [*trīs* gadi pēc transponēšanas termiņa] iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā novērtēts, cik lielā mērā dalībvalstis ir veikušas pasākumus, kas vajadzīgi, lai *ievērotu šo direktīvu, tostarp* lai izpildītu 18.a pantu, un kāda ir šo pasākumu ietekme.”;

2. pants

1. Ne vēlāk kā vienu gadu pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā šāda atsauce izdarāma.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmu tos tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. Direktīvas 1. panta 7. punktu, ar ko Direktīvā 2011/36/ES iekļauj 19.a pantu, sāk piemērot 3. pantā minētajā dienā.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētāja

Padomes vārdā

—

priekšsēdētājs

#

ATBILDĪGĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Grozījumu izdarīšana Direktīvā 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību		
Atsauces	COM(2022)0732 – C9-0431/2022 – 2022/0426(COD)		
Datums, kad iesniedza EP	19.12.2022		
Atbildīgās komitejas Datums, kad paziņoja plenārsēdē	LIBE 1.2.2023	FEMM 1.2.2023	
Komitejas, kurām lūgts sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	JURI 1.2.2023		
Atzinumu nesniedza Lēmuma datums	JURI 31.1.2023		
Referenti Iecelšanas datums	Malin Björk 25.4.2023	Eugenia Rodríguez Palop 25.4.2023	
58. pants – kopīgā komiteju procedūra Datums, kad paziņoja plenārsēdē	11.5.2023		
Izskatīšana komitejā	24.5.2023	5.6.2023	7.9.2023
Pieņemšanas datums	5.10.2023		
Galīgais balsojums	+: –: 0:	69 0 22	
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Magdalena Adamowicz, Isabella Adinolfi, Abir Al-Sahlani, Christine Anderson, Konstantinos Arvanitis, Malik Azmani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Robert Biedroń, Theresa Bielowski, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Vasile Blaga, Vilija Blinkevičiūtė, Ioan-Rareș Bogdan, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Annika Bruna, Annika Bruna, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Maria da Graça Carvalho, Patricia Chagnon, Clare Daly, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Anna Júlia Donáth, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Rosa Estaràs Ferragut, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Frances Fitzgerald, Lina Gálvez Muñoz, Jean-Paul Garraud, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Lívia Járóka, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Arba Kokalari, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Lukas Mandl, Erik Marquardt, Radka Maxová, Karen Melchior, Nuno Melo, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Andželika Anna Moźdzanowska, Johan Nissinen, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Maite Pagazaurtundúa, Sandra Pereira, Pina Picierno, Pina Picierno, Sirpa Pietikäinen, Emil Radev, Samira Rafaela, Paulo Rangel, Evelyn Regner, Karlo Ressler, Diana Riba i Giner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Isabel Santos, Christine Schneider, Stéphane Séjourné, Michal Šimečka, Birgit Sippel, Sara Skytvedal, Vincenzo Sofo, Martin Sonneborn, Sylwia Spurek,		

	Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Yana Toom, Isabella Tovagliari, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Anders Vistisen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos, Marco Zullo
Aizstājeji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Abir Al-Sahlani, Barry Andrews, Bartosz Arlukowicz, Laura Ballarín Cereza, Damian Boeselager, Sylvie Brunet, Delara Burkhardt, Susanna Ceccardi, Olivier Chastel, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Gwendoline Delbos-Corfield, Klára Dobrev, Christian Doleschal, Lena Düpont, Cyrus Engerer, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Romeo Franz, Daniel Freund, Helène Fritzon, José Gusmão, Pierrette Herzberger-Fofana, Balázs Hidvéghi, Michiel Hoogeveen, Brice Hortefeux, Virginie Joron, Rasa Juknevičienė, Marina Kaljurand, Beata Kempa, Ewa Kopacz, Dietmar Köster, Elena Kountoura, Ondřej Kovařík, Sergey Lagodinsky, Maria-Manuel Leitão-Marques, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Jaak Madison, Aušra Maldeikienė, Predrag Fred Matić, Giuseppe Milazzo, Silvia Modig, Alessandra Moretti, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemeč, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Carina Ohlsson, Philippe Olivier, Kostas Papadakis, Anne-Sophie Pelletier, Kira Marie Peter-Hansen, Morten Petersen, Giuliano Pisapia, Peter Pollák, Carles Puigdemont i Casamajó, Bergur Løkke Rasmussen, Sira Rego, Terry Reintke, Terry Reintke, Thijs Reuten, Jérôme Rivière, Franco Roberti, Rob Rooken, Katarína Roth Neved'alová, Domènec Ruiz Devesa, Silvia Sardone, Michal Šimečka, Susana Solís Pérez, Sylwia Spurek, Eleni Stavrou, Paul Tang, Vera Tax, Cristian Terheş, Róza Thun und Hohenstein, Irène Tolleret, Romana Tomc, Dragoş Tudorache, Miguel Urbán Crespo, Nils Ušakovs, Monika Vana, Tom Vandenkendelaere, Hilde Vautmans, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Loránt Vincze, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Axel Voss, Maria Walsh, Charlie Weimers, Pernille Weiss, Angelika Winzig, Isabel Wiseler-Lima, Jadwiga Wiśniewska, Tomáš Zdechovský, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Iesniegšanas datums	10.10.2023

ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

69	+
NI	Laura Ferrara
PPE	Magdalena Adamowicz, Isabella Adinolfi, Hildegard Bentele, Vladimír Bilčík, Ioan-Rareș Bogdan, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Loucas Furlas, Peter Jahr, Arba Kokalari, Jeroen Lenaers, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Lukas Mandl, Nuno Melo, Sirpa Pietikäinen, Paulo Rangel, Eleni Stavrou, Tomas Tobé, Loránt Vincze, Axel Voss, Maria Walsh, Javier Zarzalejos
Renew	Abir Al-Sahlani, Barry Andrews, Karen Melchior, Maite Pagazaurtundúa, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Ramona Strugariu, Yana Toom
S&D	Pietro Bartolo, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Cyrus Engerer, Lina Gálvez Muñoz, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno, Katarína Roth Nevedalová, Domènec Ruiz Devesa, Isabel Santos, Birgit Sippel
The Left	Malin Björk, Niyazi Kizilyürek, Sandra Pereira, João Pimenta Lopes, Sira Rego, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Damien Carême, Gwendoline Delbos-Corfield, Francisco Guerreiro, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Ana Miranda, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Tineke Strik, Thomas Waitz

0	-

22	0
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Assita Kanko, Andżelika Anna Mozdzanowska, Margarita de la Pisa Carrión, Vincenzo Sofo, Jadwiga Wiśniewska
ID	Annika Bruna, Patricia Chagnon, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Maria Veronica Rossi, Annalisa Tardino, Isabella Tovaglieri
PPE	Nathalie Colin-Oesterlé, Nadine Morano
Renew	Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen
S&D	Radka Maxová, Vera Tax

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas